

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL
LEI 2,60 ANUAL
Abonamentele se 'ac
numa pe un an.

COLABORATORII ACESTUI NUMĂR
Mestugean, Ion Dragu, I. Dragoslav, Victor Anestin, M. Săulescu,
G. Scurtu, Ana Codreanu, Albert, N. Poiană etc.

ANUNCIURI
Linia pe pagina 7 și 8
— BANI 20 —

M. S. Regele numind pe Țarul Rusiei proprietar al reg. 5 roșiori

Ecourile săptămânei La dormeuse éveillée

Joi s'au deschis cu obiceiul ceremonial, Corpurile Legiuitoare, cari vor discuta modificările ce urmează a se introduce în pactul nostru fundamental.

M. S. Regele a dat citire Mesagiului Tronului în care se insistă, în deosebi asupra votului ce și-a luat România de a menține echilibrul în Balcani.

Mesagiul mai vorbește de însemnătatea vizitei Tarului Rusiei, dovedind că mai strălucitoare a deosebită importanță pe care o are România în concertul Statelor europene.

Depeze reformate proiectate de partidul liberal, Mesagiul nu pomeneste nimic. În schimb, își exprimă dorința ca discuțiile să urmeze cu chibzuț și patriotism și să se obțină cu totul acesta o operă de armonie socială.

Dacă Mesagiul nu pomeneste nimic de colegiul nou și de expunere, agenda nu însemnă că Corina ar fi contra acestor relații. Dar precizează că trebuie să se ia în discuție și vor ridica în față atâtea lupte, în cât Regele a șosșit, probabil, că nu ar fi patriot să favorizeze campania cu gazetelor înconștabila a Mesagiului Său.

Așa dar Suvranul, ca un adevărat rege constituțional, ține să rămână mai presus de luptele de partid, rugându-l de înălțimea Tronului și în neînțelegerea că reprezentații națiunii își vor lua înțelegerea datoric.

Tarul Rusiei a plecat încântat de primirea ce i s'a făcut Duminică trecută la Constanța.

Momentul cel mai frumos al Serbarilor a fost, fără îndoială, acela, când M. S. Regele a conferit Tarului titlul de proprietar al regimentului 5 de vasiari, care s'a disting în mod deosebit în campania din anul trecut, precum și momentul când împăratul, drept mulțumire, a strigat în limba românească: „Trăiască România!”

Totul arată că Tarul Nicolae II e un om de inimă, bun, blajin și amic al păcii.

Cum se poate deci ca un astfel de monarh să fie sub teroarea atentatelor nihiliste în propria țară?

Intr'adevăr, unii monarhi își crează singuri o viață chinată, și-si atarnă cu propriile lor mâini deasupra capului, sabia lui Damocles.

Ce deosebire între Tarul Nicolae și Regele Carol în ce privește raporturile lor cu supușii.

Tarul se înconjoară de armate de căzaci și de agenți polițienesti ca să-si apere pielea, pe când, pentru Regele Carol cea mai puternică apărare e iubirea necondiționată a poporului ce-l înconjoară.

Un Suvran, mai presus de toate trebuie să fie un sincer prieten al libertăților publice. Un popor terorizat, nedreptățit, înrățugat în arănturile sale, devine rău, răzbuțitor, precum un popor care se bucură de sfânta libertate devine recunoscător, iubitor, harnic, și o putere uriașă pentru apărarea Patriei și Tronului.

Poate și Tarul Nicolae e datat cu neprețuite calități de Suvran modern. Dar, de sigur, anturajul său îl oprește de la gesturi frumoase, gesturi care să transforme Rusia într-o țară a libertății. Deschide, împărtașește porțile temnițelor, desființează exilul, acordă toate libertățile și atunci nu vei mai avea nevoie nici de căzaci nici de agenți. Cu paza persoanelor tale sfinte se vor însărcina cei 400 de milioane de supuși ai M. Tale.

Mestugean

Doamna ELENA VĂCĂRESCU

Este titlul noii volum de poezii al doamnei Elena Văcărescu, distinsa noastră compatriotă care împoeziască, de ani de zile, literatura franceză cu adevărate mărgălitare de ritm și de sunet.

După ea, în *Rhapsodies de Danubius*, împărtășește suflului francez duioșia poeziei noastre populare, cu doinele și legendele ei minunate, în noul volum are o poezie personală, un ritm ales al sufletului acestei poete mari care n'a călcat testamentul literar al omnia din strămoșii ei.

Marele ziar „Le Temps” din Paris publică un foarte elogios articol a-

supra marelui noastre scriitoare și a rată însușirile artistice prin care doamna Elena Văcărescu izbutește să redea toate finețele sufletului ei.

Poezia „Pe malul Oltului” e remarcată foarte mult și reprodușă în întregime în marele ziar parizian de către d. Paul Sanday, criticarul său literar.

Pentru noi este o mare mândrie națională că doamna Elena Văcărescu se prenumără printre străinii cari, ca Jean Moreas sau Maurice Maeterlinck, au împodobit literatura franceză cu adevărate perle de gândire și stil.

FANTOMA

de ION DRAGU

Sunt clipe când lucrurile de care ești înconjurat, peisajul afăruat pe perete și acela pe care-l înădărează fereastra, parcă se depărtează, se sterg și-si pierd aspectul lor viu. Caută pe care o ții în mână îți apasă degetele și lucrarea începută îți pare fără interes și fără sfârșit. Ghicești în juru-ți ființe nevăzute cari te chiamă și cantă să te treacă-că afară din prezentul activ. Lupți puțin împotriva nevoii acesteia de leușe visare, apoi cedezi. Și îndată, în fața obiectelor reale și a pătrătuțului de cer strălucitor, amintirea își ridică în grabă schetele sale, pe cari trec și retrăce cu ochii lor plini de taină și de desvălură, fețe pe jumătate uitate, pe cari se joacă scene jucate odinioară, aiurea.

Fantomile acestea se plictisesc în tătăca regiune în care locuiesc și via să ne ceară un coas din viața noastră. Ele vor să ne povestească din nou o poveste veche, să isprăvească o poveste începută, să vorbească, să se explice. Ele sunt puternice și îndărătnice, și nu te lasă să scapi, din mână lor, uneori sunt chiar plictisitoare și totuși trebuie să le ascuți.

Una din aceste încâpăținate fantome mi-a făcut o nouă vizită. În clipa aceasta n'a plecat încă. Simt că ea mă silește să scriu rândurile acestea, după ce m'a silit să mă întorc cu ea într'un trecut care ne-a fost uneori comun. Sunt sigur că ești peste umărul meu și va fi mirată și poate chiar supărată, căci ceasul acesta de convorbire fără vorbe, mi-a revelat multe lucruri pe cari nu le cunoșteam și pe cari nu le cunoștea nici ea.

Când am expozent-o nu mai era tânără. Avea o frumusețe dulce și armonioasă, o inteligență fină, și un

strania groază pe care sfârșitul lucrurilor o inspira acestei femei; mai târziu, din convorbirile mele cu ea și mai ales acum în urma fantomaticilor ei tănuiri, faptele acestea rămân de o perfectă logică.

Fusese trădată și calomniată de o prietenă pe care o disprețuia, dar pe care continua să o vadă numai ca să nu se sfârșască trista lor prietenie. Scria regulat unei rude îndepărtate, pe care n'o văzuse nici odată, dar căreia era obișnuită să-i scrie de când era copilă. Avea daruri artistice dar nu le cultiva, căci i-ar fi luat timpul pe care-l dedica mediocrei lumi și mediocrelor lucruri pe cari trebuia să le facă de teama de a nu le vedea sfârșitul. Avea același servitor bătrân și nepuțincoș, același rochiu neschiabate, întreaga-i viață avea toate formele aparente ale încheșurii și smintelii.

În cele din urmă am aflat că a avut și o aventură sentimentală. — una singură. Obiectul dragostei ei era nodorn de ea și se purta desul de rău. După trei luni, dezamăgită și batjocorită, nu-l mai iubea. Totuși legătura dură zece ani, zece ani în timpul cărora făcu toate sfertările pe cari le face o femeie nebună de dragoste ca să-si păstreze amantul. Suicidă toate umilările grozave la cari se resemnează pasionata. Luptă ea și cum inimă-i întreagă ar fi fost prinsă, și rămase în pragul unei vieți în care nu mai era voită, tot așa cum stă în pragul caselor cunoscuților, inventând motive pentru a-si justifica prezența, înversunându-se fiindcă nu voia să vadă sfârșitul lucrurilor acestora.

Intr'o seară ședeam de vorbă cu mai multe persoane în grădina unei rude ale mele care mă găzduia pentru câteva zile. Un etar de tânăra de un albastru pal, aluina, în dăre unile și linistite, pe pietrișul fin al aleei, răspundind în noț un fel de lăncezeală nespūsă care făcea din convorbirea noastră o convorbire de regrete. Veni o clipă când gândurile noastre cereau altceva decât o tănuire tulbură și anemiată, prinsă în rețeaua unui dureror spasim moral. Simțeam cu toții nevoia de a fi necare singur cu ei însuși. Ne-am despărțit. În clipa când îmi luam scara bună de la aceia pe care toți o numeam „nebună”, ea mă întrepruse zicând că nu e grăbită să plece. Cu toată dorința ce o aveam de a fi singur, nu putui decât să-i ascult dorința. Poate că era și curiozitatea care mă împingea la aceasta. Deși o cunoșteam mai de mult, era pentru prima oară când o întrebam asupra ocupațiilor, gusturilor și legăturilor ei. Îmi răspundea cu dărnicia unei persoane care se scapă de ceva și mărturisă că trăia în silă și în plictiseală; „dar, adăogă ea, trebuie să mă resemnez, nu pot face altfel”. Mă informați de motivele ascunse cari o țineau în robia asta ciudată, așa de ușor de sfărâmat. Avu deodată în ochi o neasămuită expresiune de desnădejde și zise cu glasul tremurând:

— O! nu, nu pot. A rupe orice legătură cu niște oameni cari mă plictisesc, cu niște obiceiuri cari mă obosesc, a vedea sfârșindu-se ceva, chiar lucrul cel mai nesuferit, nu simți oătă groază e în asta?... A se sfârși!... De aceea-i viața crudă: fiindcă totul se sfârșește fără încetare. Sfârșitul unei cărți pe care o citești a muzicii pe care o ascuți, sfârșitul urei pe care o inspiři, a mâniei pe care ai avut-o, sfârșitul plictiselii și al desnădejdii, sfârșitul a orice, îți pune gustul morții în gură; și vrei ca de bună voce, să chem la mine durerea asta, să imboldesc sfârșitul a ceva!... Ah! nu! nu! trebuie dimpotrivă să mă silesc ca totul să dureze, totul, și orice ar costa, binele, răul, tot ceea ce a fost, totul!...

Ajunsesem la poartă, o condusesi la trăsura și îmi luai bună seara de la ea. Sub lumina lămpii din poartă văzui cum crește expresiunea

tară a lor, tac la el bucați și bagă în sac, și-l aruncă în mare. Oi veți, să păzască Dumnuziaul...

— Și nu ți-a fost frică să-l arăți pe primar? îl întreabă eu.

— Ha! Ha! Ha! răsese Avrum vesel: „Ia primaru era mai frichi decât mie la început. Iiu, am pus întâi mână la ochi, am ridicat un mână în sus, să acopăr ochii și am arătat pe sub suoră: „Uite așeia!”. Am arătat apoi, tote ce me-a zâs, și am spus lu domnu maioră: „Domnu Maioră, să nu mă lasați săngur că mă omoară bulgăroi... Am viuit pi urmă acasă, și am luat șampanie pentru domnul maioră și lucătenent.

Când să es în uliță, oi veți, mama; erați pline de armata cu niște bețe lungi, spanghe și nu mergeau pi jos; tote cu caș și am dat șampanie lu domnu maioră și lu domnul lucătenent, și ai zis la ei „bine ei viuit! Ai spus că să iu is dia Rumunia” și să nu mă lese la mine săngur, că nu-s săngur pi zăle. Așa să ruga și Turcii, să nu lese la ei săngur!...

Da Bulgăroi!... Și Avrum se uită la mine numai cu un ochi și răsând, urnă: „Vai de cap'a lor; a rămas ca curchi plouat; să vărât și să zăle prin pivnița și poduri de frichi, așa de curagioși ai ghiudit ca rumunii sănt să sălbatici ca să tai fimeș și cupchii mici, cum taie ei... sa le fie di cap. Și-ama, mă întreabă Avrum, mata, veți să stați la noi? Că ești funcționar? Or așa în primblare.

— Ba mă duc la Dobrici îl spun eu.

— la Dobrici. Acolă, acolă, e mai frumos. Aice părcarie. Acolă e primurie și prefectura formosă, hutei mai bun, muncare mai curat. Aici dacă veți să-ți dați ceva salam, ceva brânza, ceva mezel. Ală n'am.

Ași fi luat poate, dar uitându-mă la buzele lui, la basmau lui, nu știu cum mi-a trecut și de foame și i-am răspuns.

— Mă duc la o băcănie că poate găesc și ceva vin.

La un bucineț? este cum treci așa, și-mi arată una la un colț de stradă. I-am plătit beria și-am plecat.

Scara m'am îndreptat spre un sub comisar, m'am recomandat spunându-i că aș vrea să dorm și a doua zi dimineața să plec cu deligența spre Dobrici, și el mă dădu pe sama unui hangiu în ograda căruia erau o mulțime de căruțe de la Dobrici și satele Cadrilaterului care veniseră cu cereale în port. Hangiuul un bulgar gras cu mustașii pe oală după paronca subcomisarului care înțelegea și puțin bulgărește vorbi cu un căruțaș și mă tocmii cu doi leva adică cu doi lei să mă ducă la Dobrici că el de acolo era altfel decât luam un căruțaș din oraș trebuia să dau douăzeci de lei.

Noaptea nu prea am dormit bine am avut noroc tot de grădina lui Avrum în care a cântat muzica militară până noaptea târziu, cum și alți funcționari și prieteni de nu am închis ochii de cât la ziua, iar când m'am trezit eram la han în un pat de fier cu o pernă umplută cu nu știu cu ce de parcă era lut în ea; așternutul de altfel nu era murdar, totuși un miros de zidărit veche îți cobăia nările. Uitându-mă pe ferestra văzu marea cu zăbuciumul ei, soarele se oglindea cu drag în valurile ei de argint și parcă eram la capătul lumii.

Peste jumătate de ceas suit în căruța bulgarului, o pornii cu un alt convoi de căruțe goale.

***

CELUI MORT

Spre tine, frumosul meu mort
Și astăzi gândirea mă poartă
Subțire ca firul de tort
Îți fuse iubirea. Acuma

Iubirea e moartă.

Zadarnic aș vrea să te chem,
De-apururi cel mortu nu'renvie
Pe buze-mi se stinge-un blestem —
Mă doar! In sufletu-mi încă

Durerea e vie
Ana Codreanu

Vizita Familiei imperiale rusești în România

Tarina Alexandra cu cele patru fice

Marile ducese Olga, Tatiana, Maria și Anastasia

Figuri dispărute

Suntem în posesiunea unui mic tezaur de amintiri prețioase: corespondența urmată între Alecsandri și doctorul Obedenaru, relativ la mai multe scrieri ale marelui poet.

Incepem cu prima scrisoare în care e vorba de Cântecul Gintei Latine, încoronat la Montpellier de felibri provențali și vom urma treptat cu ele. Se va vedea acolo dragostea și atențiunea ce Obedenaru, figura strălucită din trecutul nostru recent, avea pentru bardul de la Mircești, și considerațiunea și iubirea ce acesta avea pentru ilustrul medic și artist, care a lăsat urme neșterse în amintirea celor care l-au cunoscut. Iată primele două scrisori.

Mircești, 6 Iunie 1878

Iubite domnule Obedenaru,

Intorcându-mă de la București, am găsit aici scrisoarea dv. împreună cu două exemplare de: traducerea cântecului Gintei Latine și cu muzica compusă de celebrul maestro Marchetti. Mă grăbesc să vă răspund spre a vă mulțumi din toată inima pentru tot ce ați făcut în favoarea mea, înlesnind succesul poeziei mele în sânul juriului de la Montpellier și ocupându-vă în grabă de compunerea muzicii ce avea să fie adoptată pe strofele cântului Latin.

Concursul inteligent și patriotic adus de dv. a avut un rezultat fericit. Broșura ce ați publicat cu traducerea poeziei și cu note explicative a servit să lumineze pe d-nii membrii ai juriului asupra prozodiei limbii noastre și astfel versurile mele au eșit în undă. Totodată, adresându-vă la d. Marchetti, ați avut o fericită inspirație, căci celebrul maestru a compus o minunată melodie, un imn de o factură largă, frumoasă și uimitoare.

Intr'un mare banchet ce mi s'a dat la București, în sala teatrului, am auzit imnul cântat de un cor de 200 băieți și executat de orchestră. Deși studiul acestei muzice mărete a fost făcut în grabă, efectul a fost profund. Eă unul vă mărturisesc că m'am simțit foarte mișcat, căci am înțeles, de nu cu mintea, cel puțin cu inima, înalta inspirație a maestrului.

Vă rog dar să binevoiti a exprima d-lui Marchetti simțirile mele de mulțumire și de sinceră admirare.

Cântul Gintei Latine a fost tradus până acum în limbile franceză, germană, greacă, polonă și chiar italiană; însă nu mi s'a părut aceste traduceri prea nimerite. Vă alăturz aici pe cea italiană, făcută la Viena, ca să judecați însuși despre valoarea ei; căci eu nu cunosc din limba lui Dante de cât strictul necesar pentru a cere macaroane când călătorește în patria lui.

Am părăsit București a doua zi după banchet, încărcat de lauri și jumătate prăjit de căldura senegaliană ce domnește în biata capitală. Chiar laurii s'au cam uscat, însă mă mângâii cu muzica Maestrului Marchetti, executată aici de fiica mea și cântată de ginerile mele.

Vă rog, iubite domnule Obedenaru, să primiți, odată cu mulțumirile mele, asigurarea sentimentelor mele afectoase.

(ss) V. Alecsandri

CANTICO DELLA RAZZA LATINA

Tradotto da Fernando Bion di di Milano

O del Latio progenie regina
Infral mondo sei bella, sei grande!
Porti in fronte una stella divina
Che gran luce pei secoli spanda.
Di precedere sempre hai il destino
E dirigi maestosa la turba
D'altre genti, tracciando il cammino
Luminoso a tuo tergo coll'orme.

Sei qual vergine o Razza Latina
Cui si dolce rapisce l'incanto.
Lo straniero sul calle t'inchina.
Il ginocchio con ansia; e t'osanto.
Tu formosa, vivace, ridente,
Sotto il seren e l'aer caldo,
Tu rifletti il grand sol risplendente
E te specchi nel mar di Smeraldo.

Alla gente Latina gran parte
Appartien della terra il tesoro.
E voglioso con gioja il comparte
Alle suore, e se cura il decoro.
Guai! pero, chè terribile in guerra,
Fodmidabile ha il braccio ed il core
Quando l'orde tirannica aterra,
Quando lotta per gloria ed onore.

Verrà al di del giudizio chiamata
Al cospetto di chi mai non erra;
Alla gente Latine schierata
El dirà: Che facesti giu in terra?
Chiaro e foarte dirà la Nazione:
„Domîn Santo, la giu fra il peccato
„Amirata fui sempre al V'azione.
„Poichè Tu et la tua gloria ho imi-
tato

Iubite domnule Obedenaru,

V'am trimes mai deunăzi portretul meu — cu pălăria pe pleș. — Păstrați-l dacă vreți sau îl rupeți, dar nu-l comunicați d-lui Gubernatis de la Florență, căci am altul a vă trimete în curând, de care dv. însuși veți fi mult mai mulțumit. Chiar astăzi am expediat unul la Paris d-lui Quintana.

Tirania fotografiilor interce pe a lui Bulibașa din Dabomei, care poartă titlul de rege în relațiile călătoriilor din Africa. Iată cum mă găsește păgubit cu vre-o 20 de ani în portretul ce v'am trimes.

Al dv. amic, servitor devotat.

(ss) V. Alecsandri

***

Convorbiri științifice

Vremea continuă să fie ploioasă, cel puțin până în momentul când scriu aceste rânduri; ploaie rece, de vară, e drept, dar aducătoare de prea multă răcoare, dându-ți impresia că te afli în mijlocul toamnei. Se miră toți și găsesc că nu s'a mai pomenit o lună Mai ca aceasta, uitând că de vre-o trei ani aproape nu mai avem vară. E înconștabil că trecem printr'o epocă ploioasă și rece și dacă ar fi să ne luăm după statisticile unui meteorolog vienez, apoi asemenea ani ploioși vom mai avea încă până în 1917. Abatele Moreux e de aceeași părere și adaugă că din 1918 vom avea veri secetoase și ierni foarte friguroase. E foarte posibil. De altfel, meteorologia pare strâns legată de activitatea soarelui; la minimumul petelor solare avem ploaie dese, la maximum avem secetă. Și chiar dacă aceasta nu s'ar adevăra, tot e natural ca meteorologia să țină în primul rând de activitatea soarelui.

Acum se știe cu siguranță, că soarele nu ne trimite numai unde luminoase și călduroase, dar prin erupțiile sale gigantice, ne trimite și miliarde și miliarde de electroni, particule de electricitate negativă, care influențează, de sigur, păturile superioare ale atmosferei, în regiunea unde se produc aurorele boreale. Petele soarelui unde au loc și erupțiunile, influențează și asupra magnetismului pământesc și nu odată am înregistrat furtuni magnetice care aveau drept cauză cea indicată mai sus.

E de altfel o strânsă legătură în-

tre toate corpurile cerești, nu numai între soare și pământ, dar și între plantele ce formează corțelul solar. Așa, Venus, Pământul și Marte, se influențează reciproc prin atracțiunea ce exercită unele asupra altora. Chiar și celelalte planete, atât de îndepărtate, influențează asupra pământului. Bine înțeles, nu e vorba aici de influența ce se atribuia planetelor odinioară, nu asupra soartei oamenilor influențează ele. Pentru ele, oamenii nu au mai multă însemnătate ca animalele microscopice din fundul oceanelor.

Sunt însă legături de atracțiune între toate planetele, între toți soții chiar, căci altfel nu am avea un univers de stele, adică un grup, fie el de sute de milioane de stele, ceea ce nu însemnează nimic față de infinitul spațiului.

E o armonie universală pe care omul nu o înțelege încă destul de bine, dar pe care o simte. Poate că vor veni vremuri când să-și dea mai bine socoteala de toate aceste lucruri.

Până atunci însă omul are încă nevoie să-și exagereze însemnătatea unii sale persoane. Va cerceta încă mult timp, probleme ce nu au rost, probleme inventate de mîntea lui. Are nevoie încă să se întrebe ce se va face cu sufletul și inteligența lui, crezând că acestea sunt daruri divine; are nevoie să creadă că utoră de trupul lui, pe care-l știe că e destinat distrugerii pămîntului, mai există și altceva ce nu se poate distruge. Iluziile acestea îl vor mai hrăni încă multă vreme, cât timp chimiiștii nu vor putea să dovedească multe lucruri.

Omul are nevoie să-și pună mereu întrebări, să invente noi probleme, pentru a face viața mai interesantă, mai serioasă, pentru a și-o colora, a și-o face mai artistică. În ziua când nu ar mai fi probleme de rezolvat, în ziua când nu ar mai exista enigme, omenirea, sau s'ar distruge, sau s'ar reîntoarce spre sălbătăcia de unde a pornit.

Victor Anestin

Superstiția Suveranilor

Istoria ne învață că cei mai însemnați Suverani din toate timpurile n'au fost liberi de superstiție. Aproape toți fură fataliști în anumite ore. Despre împăratul Napoleon cel mare se spune că în fața unor mari hotărâri cerceta cărțile, ca să vadă dacă norocul îl surăde. Și nepotul său Napoleon III se exprima adeseori că este o străduință nebună și zadarnică ca să te sustragi dela soarta destinată de mai înainte.

Într'un volum recent apărut la Paris asupra legendelor și misterele istoriei universale autorul dr. Cabanes consacră un capitol întreg „Superstiției pe tronuri”.

El amintește pe Alexandru cel mare, care la sfârșitul vieții sale era înconjurat de o ceată de oameni cari știa să-și prevestească viitorul apropiat și cel îndepărtat.

Priveliștea unor corbi luptându-se în aer i se părea un semn atât de rău, încât rămase în neactivitate la porțile Babilonului.

Se zice că Iuliu Cezar nu se mai urea într'o trăsură, care-l răsturnase până când nu rostea o formulă de descântec, iar Nero și în timpul somnului purta pe piept o bucată de piomb în formă de frunză, care avea să-l ferească ca să nu-și piardă vocea.

Regele Henric IV al Franței, înaintea ori cărei vânători de cerbi își descoperă capul și-și făcea semnul crucii.

Dacă privim omenirea dintr'un punct de vedere unilateral, atunci aproape întreagă este supusă superstiției.

Fiecare dintre noi a culcat în tinerețe o foaie de trifoi în patru foi, pe care a dăruit-o aleei inimii sale.

Parizienele din 1914 cu crinol'ne

La un bal costumat, dat de ducele și ducena Gramont, în Paris, zilele acestea din urmă, consacrat unei femei reînviată a modelor din timpul Imperiului al 2-lea, damele fran-

ceze au purtat cu grație, se zice, voluminoasa crinolină, de balonantă amintire. Iată-le prezentate în ilustrațiile de aci.

ÎNTR'UN REG

*Cît de 'ntune.ec este în serile de toamnă...
Și străzile sunt triste, tîcute și pustii,
Iar fiecare clipă în suflet își însamnă
Cărarea unei grele și răgi melancoli...*

*Un vis țesut în vară se stinge 'n toamna tristă,
Și inima-i bolnară și sufletul e gol...
Depart — sărențuită, se futură-o balistă,
Cum trece singuratic, neliniștit un stol...*

*Și tie ți se pare că pleacă dela tine
Aceste călbit-are spre alte zări mereu,
Spre alte țări cu s'are, spre vară, spre mază bine,
Și toamna asta tristă, te apasă tot mai greu...*

*Și tie ți se pare că duc cu ele vară,
Că duc cu ele visuri, că duc cu ele tot,
Acele călătoare tîcute ce se luară
Că dorul lor de-albastru, și-a se opri nu pot...*

*Și tie ți se pare că n'o să mai verie
Nici stolul care trece, nici vara ce-u trecut...
Nici visul care nu e, și 'n casa ta pustie
Rămă doar tu cu gândul, tovarășul tăcut...*

*De te deșteaptă-o clipă un pas, pe a fereastră,
Ridici cu teamă capul, te uiți, și nici nu ști,
În suflet, când coborî, e'un dor de zare alta tră,
Refrenul unei triste și răgi melancoli...*

M. Săulescu

Așa împărăteasa Eugenia a Franței, la începutul războiului cu Germania, scrisese la 31 Iulie 1870, fiului ei la Metz: „Mica Malakoff (fica mareșalului Pelissier, duce de Malakoff) a găsit două foi de trifoi în patru foi; ți le voi trimite...” Impărăteasa nu se despărta nici odată de o bijuterie compusă din diamante și smaragde, care reprezenta un trifoi în patru foi și era primul cadou al soțului ei.

O deosebită superstiție este aceea care l'a făcut pe regele Victor Emanuel II al Italiei, ca să lase să-și crea-

de Mirafiori, Victor Emanuel II îi lăsa o unghie pe care fiul și urmașul său Umberto I o dădu în persoană tânărului conte Mirafiori, fratele său vitreg. Se presupune că Victor Emanuel II credea în puterea misterioasă a acestei amulete. Cu 15 ani înainte de moarte i se profetise că a muri „Cof' scarfe”, încălțat cu cisme, și în adevăr era încălțat cu cisme, când la 9 Ianuarie 1878 își dădu ultima suflare, stînd într'un fotoliu.

Regina Victoria a Angliei aduna peruce. Iată ce scrie dr. Cabanes: „Ori de câteori un nou exemplar îmbogățește muzeele ei, trebuia să se rostosească o rugăciune. Regiua era convinsă că perucele cuprind în interiorul lor toate îmboldurile rele ale oamenilor, cari le-au purtat și rugăciunea vaea de scop ca să alunge aceste materii rele. Și principesa de Wales era superstițioasă. Soțul ei o găsi într'o zi plîngînd: „Ah, sunt foarte nenorocită. Îi spuse ea. Am spart o oglindă și aceasta aduce nenorocire”. Principele de Wales purta mereu o lucăciță de sticlă în interiorul pălării sale, dar poate că acesta o făcea el numai din cochetărie”.

Regele Carlos I al Portugaliei, care avea să aibă un sfârșit atât de tragic se temea de ziua de Vineri. El era foarte nervos când într'o Vineri fiind la Londra trebuia să țină o alocuțiune într'o adunare mică și distinsă. Abia se urcă pe tribună, ca să-și înceapă discursul când deodată căzu un vas de pe tribună și rîni la cap pe un nobil lord. Regele se scuza față de rănit și continuă: „Presimțeam că se va întîmpla o nenorocire. Astăzi doar este Vineri”.

Regele Eduard VII al Angliei purta la încheetura dela mîna dreaptă o brățară de aur, care aparținuse netericitului împărat Maximilian al Mexicului, dar și fratele său ducele Alfred de Coburg, (tatăl A. S. R. Principesa Maria a României) regele roană Rudolf al Austriei și ducele de Albany, fiul cel mai mic al reginei Victoria a Angliei se arătau în public cu o brățară la mînă.

Împăratul Wilhelm II al Germaniei poartă în deget un inel care a fost împletit din părul reginei, Luiza albit de timpuri în nenorocire și pe care bunicul său Wilhelm I îl purta în totdeauna.

Grozavă este și istoria unui inel de opal pe care regina Isabella a Spaniei îl dăruie fiului ei Alfonso XII. Regele îl dăruie primei sale soții Maria Mercedes, care muri după trei luni. După aceea inelul îl primi sora regelui, Infanta Maria, care de asemenea muri în curând. Inelul ajunsese din nou în posesiunea regelui. De astădată el îl dăruie bunicii soției sale regina Christina și fiindcă și aceasta muri după câteva luni, regele ordonă ca inelul acesta să fie depus pe statuia Sfintei Teresa Maria dintr'o biserică din Madrid, unde se află și astăzi.

C. Scurtu

A apărut:

REGINA NOASTRA

Cu prilejul aniversării de 70 ani a M. S. Reginei Elisabeta a României

DE

V. MESTUGEAN

Un elegant volum cu coperta colorată cuprinzând întreaga viață a grațioasei noastre Suverane.

Un capitol special e consacrat operei literare a Carmen Sylve.

267 pagini, 50 ilustrații în text, reprezentând pe Regina la diferite epoci.

PREȚUL 1 LEU

La toate librăriile și la Administrația ziarului „Universul”.

NOILE ȘI VALOROASELE

MARI PREMII

ce acordă
Ziarul „UNIVERSUL“

cu începere de la 1 Iunie, tuturor abonaților săi, pentru tragerea din luna Noiembrie 1914

Lei

5.000

 Lei

IN BONURI COMUNALE 4%

CU CUPONUL DE NOEMBRIE 1915

Una PIANINA

din renumita fabrică **HOFF & Co.** din lemn de pais nordic cu placa de metal coardele înbrustate, cu exterior foarte elegant, o p.d.a. pentru cel mai luxos salon, furnizat de magazinul de muzică **Jean Feder**, furnizorul Curții Regale, București, Victoriei 54

Un elegant DORMITOR de bronz

de mare valoare, al 12-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre, de cel mai recomandabil depozit de mobile de fier și bronz furnizorul „UNIVERSULUI“ „INDUSTRIA METALICA MARCU“, Bulevardul Elisabeta No. 8, București

UN ELEGANT PAT PENTRU COPIL

cu împletitură de sârmă și somieră, cumpărat tot dela „INDUSTRIA METALICA MARCU“

JUMATATE GARNITURA MOBILA

de bambu, pentru salon, compusă din: 1 canapea, 2 fotolii și 4 scaune elegant tapisate

Un elegant birou de stejar pentru damă .: O oglindă venețiană de cristal
Una elegantă etajeră de bambu .: Un cuier de bambu cu oglindă de cristal pentru antreu

Toate acestea cumpărate dela marele magazin de mobilat **MARCO DATTELKREMER**, strada Carol No. 62, București

Un Dormitor de lemn fin

construit în marea fabrică de Mobilă de lemn **MARIN V. GANEA**, șoseaua Mihael-Bravul No. 37 și strada Sârbănică No. 10. — Sucursala: Calea Victoriei No. 107.

UNA GARNITURA DE MOBILA de trestie de mare, compusă din 1 canapea, 2 fotolii, 4 scaune și 1 masă, cumpărate dela fabrica de cșuri și mobile de trestie **D. S. L'mann**, str. Lipsicani 5.

UNA GARNITURA COMPLECTA DE BAIE compusă din baie de cop din fontă în interior, fin emailat cu email de porțelan, exteriorul vopsit cu email-lak având prea plin și ventil de scurgere cu lant nikelat, pe 4 picioare de fontă, calitatea superioară. Soba cilindrică din aramă dublu cilindru, adică în interior cât și exterior din aramă, având o baterie de robinete nichelate, pentru apă rece și caldă, braț de dus cu sită, postament (focar) și coroana superioară din fontă ornamentată și bronzată, de la stabilimentul de instalațiuni sanitare și tehnice **Teirich et Cie S-sor C. Veinlich**.

UNA CASETA ELEGANTA conținând un serviciu de masă compus din 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțițe de metal alb fin arzintate, modelul cel mai noi.

UNA CUTIE CU 12 LINGURITE DE DULCEAȚA, de metal alb argintat.

UNA FRUCTIERA de metal alb fin argintată, jos cu 2 despărțituri pentru prăjituri și sus cu un vas de cristal pentru fructe.

UN SERVICIU DE OUA pentru 6 persoane, compus din 6 ouare cu linguritele lor fixate pe un suport frumos, toate de alpaca fin argintat.

UNA CARAFA DE APA de cristal cu montură elegantă, de metal frumos argintat.

UN SUPORT DE ALPACA ARGINTAT, cu 12 cuțițe fine cu mânerul de fildes, pentru fructe.

Toate aceste obiecte ne-au fost furnizate de marele magazin de: **Bijuterii, Ceasornice și Argintărie, en-gros și en-detail: FRATH ROLLER**, București, str. Carol 50, Etaj.

UNA FRUCTIERA cu 2 etaje de argint de China aurit.

UNA FRUCTIERA cu 4 picioare de argint de China aurit.

UN SERVICIU pentru bomboane cu 3 etajere de argint de China.

UNA TAVITA pentru cărți de vizită cu o figură alegorică, de argint de China aurit.

UN CEASORNIC pentru birou care se întoarce la 8 zile, pe un piedestal de marmură, cumpărate de la marele mag. de bijuterie și ceasornicarie **Schmid și Stratulat**, Victoriei 53.

UNA PENDULA DE PERETE frumos sculptată, întorcându-se la 15 zile.

UN CEASORNIC DE CONOIA din tean de stejar, formă modernă, cu sunetul Gong, întorcându-se la 15 zile.

UN CEASORNIC DE MASA de stejar frumos ornăt.

UNA BRATARA CU CEAS, argint fin, formă modernă.

Cumpărate de la cunoscutul magazin de încredere, **Ceasornicaria Coltei**, strada Coltei 31.

UNA BICICLETA ELEGANTA «SPORT» cu roata liberă și frână automată prin contrapedalare.

UNA PUȘCA de vânătoare cu două țevi, țevile de oțel, «Bayard», din renumita fabrică de arme «Pieper-Bayard». Această armă are 4 zăvoare de siguranță, teava stângă choke-bore și poate întrebnița atât pulberea neagră, cât și pulberea fără fum.

UNA CARABINA semi-automată de mare precisiune «Pieper» cu tirul garantat precis.

UN REVOLVER AUTOMAT

Cumpărate de la marele magazin de arme și biciclete **B. D. Zismann**, furnizorul Curții Regale, calea Victoriei 44, București

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din cărțile ce apar în

Editura Ziarului „Universul“ tipărite anume pentru abonați.

Notăți bine dând aceste mari premii de valoare, abonamentele sunt reduse la 18 lei pe an; 9.15 pe 6 luni; 4.65 pe 3 luni. Pentru concursarea la premiile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri, cei pe 6 luni 15 și cei pe 3 luni 5 bonuri. Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri pentru tragerea următoare. | Administrația „Universului“ nu întrebuițează încasători. Plata abonamentelor se face direct la cassa administrației ziarului, prin mandat poștal sau în persoană.